

(Redegørelsen anmeldt 13/12 88. Redegørelsen givet 13/12 88. Meddelelse om forhandling 13/12 88).

Forhandling

Frank Jensen (S):

Indledningsvis skal jeg takke undervisnings- og forskningsministeren for redegørelsen.

Ved den første gennemlæsning var min umiddelbare reaktion, at dette dog var en ualmindelig tynd kop te. Jeg ledte forgæves efter konkrete anvisninger på, hvordan regeringen vil søge at indfri sit tidligere formulerede mål: at fordoble forsknings- og udviklingsressourcernes andel af bruttonationalproduktet. De tidligere mål for regeringen er dog heller ikke nævnt i ministerens redegørelse.

Man kan vel med rette spørge ministeren, om den nuværende regering er mindre ambitiøs på det forskningspolitiske område end den foregående regering, eller om den nuværende regering er blevet klog af skade og slet ikke opstiller politiske mål på det forskningspolitiske område.

Når man når frem til redegørelsens sidste side, finder man, at der på de første ti sider kun var tale om en indledning, for nu er vi nået frem til den egentlige problemformulering. Ministeren kommer desværre ikke videre. Forhåbentlig bliver der tid til at finde en problemløsning på et senere tidspunkt.

Jeg vil gøre, som man lærer det meget tidligt i skolen, nemlig begynde med ministerens problemformulering. Lad mig citere fra afsnittet »Hovedproblemet« i redegørelsen. Der står:

»Det største problem i dansk forskningspolitik er, at virksomhederne forsker for lidt. Det er af stor betydning for konkurrenceevnen, at omkostningsniveauet holdes i ro, men i det lange løb er det ikke nok. Det er ikke realistisk at vente, at vi kan komme til at producere billigere end f.eks. de nyindustrialiserede lande, som har lavere lønomkostninger. Vor eksport skal bl.a. bygge på, at danske varer er attraktive på grund af deres høje forskningsindhold, at de tilbyder sofistikerede løsninger.«

Bravo! Det er sjældent, at den nuværende forsknings- og undervisningsminister giver mig anledning til at udtrykke ros, men denne analyse af Danmarks udfordring i forsknings- og erhvervspolitikken er helt korrekt. Desværre var

det den helt modsatte analyse, der lå til grund for statsministerens nytårstale og forslaget om at nedsætte lønningerne til fordel for skattelettelser.

Forskningsministerens problemformulering svarer helt til Socialdemokratiets analyse. Der findes ingen snuptagsløsninger. Det kunne være spændende, hvis ministeren havde vendt redegørelsen om og var begyndt med problemformuleringen og dernæst havde bygget resten af redegørelsen op om denne indfaldsvinkel.

Forudsætningen for, at Danmark kan bringes teknologisk i front, er en forstærket satsning på forskning, udvikling og uddannelse. Trods regeringens mange erklæringer om, at dette sker, kan det konstateres, at den førte politik snarere har karakter af en omprioritering af ressourcerne end en egentlig opprioritering. Udviklingen i de senere år har ikke ført til det forventede løft i forsknings- og udviklingsarbejdet, men til stigende frustration om mål og retning for samfundets indsats på disse for vort fremtidige velfærdsniveau så vigtige områder.

Det er symptomatisk for den nuværende regering, at der i redegørelsen bruges mest plads til at fremlægge tanker og planer om nye strukturer i bevillingssystemet frem for at diskutere, hvordan vi får allokeret de nødvendige ressourcer til forskning og udvikling.

Jeg skal i øvrigt ikke gå dybere ind i diskussionen om forslaget om en ny forskningsrådsstruktur på nuværende tidspunkt, men vende tilbage til dette under debatten om lovforslag nr. L 160. Jeg skal blot konstatere, at regeringen åbenbart mener at kunne løse problemet med underskuddet på den danske forskningsbalance ved at diskutere systemer og strukturer. Men vi ved, at det eneste, der kommer ud af denne ufrugtbare diskussion, er frustration i forskningsmiljøerne og i erhvervslivet.

I et lille land som Danmark, der trods fusionsbølgen i dansk erhvervsliv stadig har en erhvervsstruktur og en virksomhedsammensætning bestående primært af små og mellemstore virksomheder, hviler der både en forpligtelse og en udfordring på den offentlige sektor i og med dens afgørende betydning for forsknings- og uddannelsesressourcernes størrelse og anvendelse. En stærk grundforskning er en forudsætning for den anvendte forskning og den teknologiske udvikling. Uden en alsidig grundforskning af høj kvalitet på universiteter